

Кожухівська Р.Б.

к.е.н., ст. викладач

**кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
Уманського державного педагогічного університету**

ДОЦІЛЬНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ЄДИНОГО МЕГАРЕГУЛЯТОРА ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

За сучасних умов реформування економіки країни помітно зростає інтерес до фінансових аспектів її розвитку, зокрема до проблем становлення та функціонування фондового ринку. Враховуючи досить нестійкий стан цього сегмента фінансового ринку, важливого значення набуває дослідження механізму державного регулювання ринку. При оцінці ролі держави в економічних реформах і стимулюванні інвестиційної діяльності на фондовому ринку необхідно виходити з провідного положення теорії систем: будь-яка складна ієрархічно організована система (якою є фондовий ринок) обов'язково включає центр, що поєднує всі елементи. Таким системам об'єктивно властиве поєднання централізму й самостійності окремих підсистем, а їхня структурна перебудова пов'язується з посиленням значення центру, що сприяє запобіганню ослаблення взаємозв'язку елементів і подальшого розпаду [1, с. 27].

Державна фондова політика являє собою створення організаційно-правових і фінансово-економічних умов для розвитку фондового ринку, а головним завданням регулювання є вирішення протиріч й узгодження інтересів усіх його суб'єктів за допомогою прямої державної участі у фондовому процесі, спрямованій на подолання структурних деформацій, і непрямого регулювання фінансових потоків.

Особливості проходження ресурсів по кожному етапу фондового процесу, а також виникнення відповідних фондових відносин між учасниками дозволяють виділити систему заходів державної підтримки фондового ринку, зміст якої в умовах сучасної економіки України передбачає реалізацію заходів

за двома основними напрямками: створення зовнішніх умов функціонування та вдосконалення внутрішньої його структури.

На практиці формування єдиної державної фондової політики стримується відсутністю єдиного підходу з боку органів державного регулювання й недостатньо відпрацьованою системою взаємодії органів регулювання фондового ринку.

Формально виконується положення про провідну роль держави, однак по суті державна інфраструктура є неефективною. При цьому характерною її рисою є активне втручання в перебіг ринкових процесів і слабкий нагляд, а також протиріччя в законодавчій базі.

На сучасному етапі розвитку фінансового ринку функціонують три його регулятори: Національний банк України (регулятор ринку банківських послуг), Державна комісія з цінних паперів і фондового ринку (регулятор фондового ринку), Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України (регулятор небанківського фінансового сектора).

Останнім часом з метою проведення більш узгодженої державної політики регулювання фінансового ринку гостро стоїть питання про необхідність створення єдиного мегарегулятора. В умовах українського ринку необхідно створити орган, який би не тільки ефективно контролював ринок, але й виступав стимулом його розвитку. Ураховуючи, що мегарегулятор поєднуватиме в собі різноманітні функції, на сучасному етапі розвитку ринку України він не зможе оптимізувати всю систему управління фінансовими інструментами. На наш погляд, найкращим варіантом є відмова від єдиного контролюючого органу на користь єдиного організаційно-виконавчого органу. При цьому діяльність такого органу необхідно зосередити на корпоративному управлінні та розкритті інформації, а значну частину регуляторних повноважень передати саморегульованим організаціям (СРО).

Таким чином, на сучасному етапі розвитку фондового ринку механізм ринкового ціноутворення та саморегулювання є досить неефективним, що доповнюється слабким і суперечливим державним регулюванням.

Упровадження системи державної підтримки розвитку фондового ринку за двома напрямками (зовнішнє середовище та внутрішня структура) дозволить підвищити ефективність виконання ринком основної функції мобілізації та перерозподілу інвестиційних ресурсів на потреби економіки країни.

Що стосується проблеми формування єдиного мегарегулятора фінансового ринку, то, на наш погляд, об'єктивних причин його створення на сучасному етапі немає. Необхідно враховувати, що в більшості розвинених країн єдині регулятори створювалися протягом десятиліть, тому, у першу чергу, необхідна розробка довгострокової програми створення регулятора з аналізом дублювання функцій існуючих органів регулювання.

Список використаних джерел:

1. Куліш О. Основні напрями державного регулювання Фондового ринку України / О. Куліш/ -: «Економіка» ДонНУ №5 (105) - вересень 2011 – С.42-44 - ISBN 966–574–128–4.
2. Міщенко С. В. Проблеми вдосконалення системи саморегулювання на фінансовому ринку / С. В. Міщенко // Фінанси України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті:www.jetinfo.ru/2005/5/1/article1.5.2001.html. – Назва з екрану.
3. Хандруев А. О целесообразности создания мегарегулятора на рынке финансовых услуг [Електронний ресурс] /А. Хандруев. - Режим доступу: http://www.bfi.ru/hall/30jan_mega.pdf.